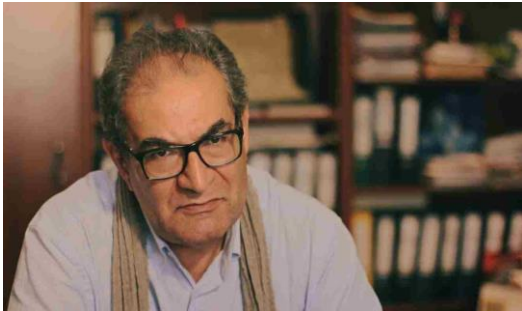

Ευρωπαϊκή Ένωση και Πολιτική Ενοποίηση. Η περίπτωση του Τουρισμού

ΤΟΥ ΠΑΡΙΣ Α. ΤΣΑΡΤΑ*

Προβλήματα Ενοποίησης

Ένα από τα ζητήματα στα οποία η ΕΕ υστερεί αναφορικά με άλλες υπερεθνικές ενώσεις κρατών είναι η διαδικασία «πολιτικής» ενοποίησης. Παρατηρούνται σε αυτό το θέμα σημαντικές προσπάθειες, οι οποίες όμως είναι προφανές ότι δεν έχουν την κατάλληλη προετοιμασία σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, ανάμεσα στις χώρες μέλη. Αποτέλεσμα αυτού, είναι ότι ενώ στο οικονομικό επίπεδο καταγράφεται μια σχετικά ικανοποιητική κοινή πολιτική η οποία ευνοεί τις διαδικασίες ενοποίησης της ΕΕ, στο πολιτικό καταγράφονται προβληματικές και ατελέσφορες διαδικασίες. *Αναφέρω δυο παραδείγματα:*

1. Η διαδικασία απόρριψης του ευρωπαϊκού συντάγματος το 2005 από τη Γαλλία και τη Δανία αποτέλεσε ένα ισχυρό σοκ στη διαδικασία ενοποίησης αλλά και μια ισχυρή ένδειξη της ελλιπούς προετοιμασίας που υπήρξε σε αυτό το θέμα. Επιπλέον, ενίσχυσε ουσιαστικά το γεγονός αυτό, το ρεύμα του ευρωσκεπτικισμού το οποίο πλέον ισχυροποιείται σε πάρα πολλές χώρες της ΕΕ
2. Η προσπάθεια αναβάθμισης μέσω του ΚΕΠΠΑ του ρόλου της επιφορισμένης Επιτρόπου και αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (C. Ashton) για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πάλι δεν φαίνεται να έχει ουσιαστικά θετικές επιπτώσεις στη διαδικασία ενοποίησης, εφόσον η Ευρώπη είναι συχνά απύσχα από τα σοβαρά προβλήματα που ταλανίζουν τον κόσμο αλλά και την ευρωπαϊκή ήπειρο. Μόνη ίσως εξαίρεση το ζήτημα του Ιράν.

Περίπτωση Τουρισμού

Ο Τουρισμός αποτελεί ένα από τα πιο ενδιαφέροντα παραδείγματα δυσκολιών μιας «πολιτικής» ενοποίησης σε διαδικασίες, πρωτοβουλίες, προγράμματα και χρηματοδοτήσεις οι οποίες ενώ συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη του δεν συνδέονται λειτουργικά-στα πλαίσια της ΕΕ - με μια απολύτως αναγκαία πλέον συλλεκτική πολιτική. Το γεγονός αυτό είναι παράδοξο, εάν ληφθεί υπόψη ότι μετά από μια πρώτη περίοδο (δεκαετία 80), όπου ο Τουρισμός ήταν υποβαθμισμένος στις ευρωπαϊκές πολιτικές υπάρχει μια 25ετία συνεχούς αύξησης ενεργειών και πρωτοβουλιών πολυεπίπεδης ενίσχυσης του Τομέα (*Γράσινη Βίβλος 1995, «Η Ευρώπη πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο» 2010*) η οποία έχει καταλήξει στην ανάδειξή του σε πρώτο τομέα στην απασχόληση στο σύνολο της Ευρωζώνης αλλά και σε οικονομικές επιδόσεις στην ΕΕ!

Η κατάσταση όμως αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί χωρίς μια ουσιαστική διαδικασία με σαφή πολιτικά χαρακτηριστικά και αποφάσεις θεσμικής αναβάθμισης του Τομέα. Στα πλαίσια της λειτουργίας των οργάνων της ΕΕ προτείνουμε συγκεκριμένα:

1. Να υπάρξει Επίτροπος επιφορτισμένος **αποκλειστικά** με την τουριστική πολιτική και ανάπτυξη διότι μέχρι σήμερα αυτή η αρμοδιότητα συνδέεται και με άλλους τομείς παραγωγής.
2. Λειτουργικές διασυνδέσεις θεσμικού χαρακτήρα στις διάσπαρτες πολιτικές οι οποίες λειτουργούν επ' ωφελεία του Τουρισμού αλλά χωρίς τον απαραίτητο συντονισμό χρηματοδοτήσεων και διαδικασιών πχ πολιτικές σε ζητήματα μεταφορών, τηλεπικοινωνιών, επιχειρηματικότητας, διακίνησης τουριστών, ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, διασύνδεση τουρισμού-πολιτισμού, απασχόλησης και εκπαίδευσης, περιφερειακής ανάπτυξης, κα.
3. Στοχευμένη προσπάθεια χρηματοδότησης μέσω της νέας περιόδου του ΕΣΠΑ σε έργα τα οποία θα ωφελήσουν ουσιαστικότερα την περιφερειακή ανάπτυξη και ειδικότερα την πληθώρα περιοχών που αποτελούν τουριστικούς προορισμούς και εντοπίζονται κυρίως στις χώρες του Νότου της Ευρώπης.

Το παράδειγμα του Τουρισμού είναι ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα των δυσκολιών στις διαδικασίες ενοποίησης σε ένα πολυσχιδή στη λειτουργία και τις θετικές αναπτυξιακές επιπτώσεις του Τομέα της Ευρωζώνης. Το ενδιαφέρον case-study του Τουρισμού επισημαίνει την απόλυτη ανάγκη επίσπευσης των διαδικασιών ενοποίησης της ΕΕ, διότι χωρίς αυτές ο ευρωσκεπτικισμός θα βρίσκει διαρκώς νέο έδαφος της επιρροής του.

* Υποψήφιος Ευρωβουλευτής ΔΗΜΑΡ-Προοδευτική Αριστερά
Καθηγητής, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αιγαίου